

Het Straatnamen-abc

De Kuiper

Tussen Taxandrialaan en de Lange Loop

De kuipers worden onderscheiden in natte en droge kuipers. De laatste maakt vaten om droge stoffen in te bewaren. De natte kuipers vervaardigden vaten als haringtonnen, wijn- en biervaten, wringtobbes, pers- en opslagkuipen. Daarnaast worden emmers, wastobbes en ook wel drijvers voor netten vervaardigd. De verschillende producten, die in de vaten moeten worden opgeslagen stellen verschillende eisen.

Haringvaten of regentonnen behoeven niet van de allerhoogste kwaliteit te zijn. Als grondstof gebruikt men inlands grenen of eiken. Voor cognac is bij voorkeur Frans eiken de grondstof, voor andere alcoholische dranken gebruikt men Slavonisch of Amerikaans eiken. Biervaten moeten aan de binnenkant gepekt worden, zodat het hout geen invloed op de smaak kan uitoefenen. Voor de hoepels gebruikt men oorspronkelijk wilgenhout, later zal dit vervangen worden door ijzer. Wanneer de duigen op maat en in de juiste vorm zijn gebracht, worden ze rechtop gezet en aan een kant bijeengehouden door beslagbanden. Vervolgens wordt het vat met de wijde kant naar beneden boven een vuur rondgedraaid, zodat ze kunnen buigen. Vervolgens wordt het vat in wording omgekeerd, waarna men de duigen met een strop, die aangedraaid kan worden, in het juiste model brengt, waarna ook daar een hoep kan worden aangebracht. Onder en boven wordt een groef aangebracht waarin de bodem en later het deksel worden vastgezet.

Zo nodig wordt een gat aangebracht met een stop, zodat daar t.z.t. een kraan in kan worden bevestigd.

De wringtobbes, pers- en opslagkuipen ten be

hoeve van de zuivelindustrie worden van teakhout gemaakt.

De kanunnik Pieter Croon van Leuven geeft in 1666 een vroom en vermanend boekje uit over verschillende ambachten. Het heet "Vermaeckelycke Dedenckingen op verscheyde Oefening" Daarbij heeft hij geen hoge dunk van de kuipers, die rond zijn tijd in Rotterdam met 500 man werken. Het zware beroep gebeurde met veel zweet en dat maakte een regelmatige pint bier noodzakelijk. De tekst luidt:

KUIPER

Meester kuiper (soms ook zuiper

Want uw kunst en wetenschap

Is geweldig bij de tap)

Zouden de tonen u niet kunnen

Leren, hoe u werken moet

Om te winnen 't eeuwig goed?

Zijn uw vaten niet zo gemaakt

Dat u daarin niet

Enig levenswijsheid ziet?

Bron: oude ambachten

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel